

og om offentligt ejede arealer. Som det fremgår af de drøftelser, vi allerede har haft i dag, er regeringen enig i den grundlæggende holdning, der ligger bag forslagene: at begrænse pesticidforbruget. Midlerne til opnåelse af dette finder jeg derimod ikke hensigtsmæssige, og jeg må derfor afvise forslagene.

Det første forslag, B 72, går ud på, at vinterafgrøder og roer ikke længere må tælle med ved beregningen af grønne marker. Formålet med grønne marker er at nedsætte kvælstoftabet, og i 1992-93 var hele 84 pct. af landbrugsarealet udlagt som grønne marker, selv om kravet kun er 65 pct. Dette er både betinget af kravet om grønne marker og af afgrødernes indbyrdes konkurrenceforhold. Beregninger har vist, at det ændrede sædskifte har haft en positiv effekt, så den afgrødebetingede udvaskning er reduceret med mellem 15.000 og 20.000 t kvælstof om året.

De grønne marker kan bl.a. være vinterafgrøder, roer og græs samt egentlige efterafgrøder. De afgrøder, der er bedst til at optage kvælstof i efterårsperioden, er græs og roer, men på planteavlbedrifter uden husdyrgødning er vinterafgrøder imidlertid lige så gode, fordi jorden her har et mindre indhold af mineralsk kvælstof om efteråret. I det lys finder regeringen ikke forslaget hensigtsmæssigt, for det vil netop ramme de rene planteavlbedrifter, der i forvejen har en mindre kvælstofudvaskning. Det vil også berøve landbrug med kvægavl en af de afgrøder, der sikrer en god udnyttelse af husdyrgødningen.

Roer og vinterafgrøder kan ganske vist medføre et noget større pesticidforbrug end de øvrige afgrøder, men regeringens generelle initiativer på pesticidområdet har jo netop til hensigt at reducere det samlede forbrug, herunder også på roer og vinterafgrøder.

Spørgsmålet om justering af reglerne for grønne marker indgår naturligvis i den bredere evaluering af udnyttelsen af husdyrgødning i landbruget, som regeringen allerede har iværksat, men her i den rette sammenhæng, nemlig i en helhedsorienteret vurdering af landbrugets kvælstofshusholdning.

Det næste forslag, B 73, drejer sig om forbud mod sprøjtning af braklagte arealer. På arealer, der tages ud af produktion i forbindelse med hektarstøtteordningen – altså den såkaldte braklægning – må der ikke anvendes kemiske plantebeskyttelsesmidler. Der findes imidlertid et påbud om at holde både dyrkede og udyrkede arealer fri for flyvehavre. Da det ikke er realistisk at luge flyvehavren væk, er det tilladt

at foretage en kemisk bekæmpelse i brakmarker. Midlertidig bekæmpelse af flyvehavre er ganske dyr, og det er derfor mit indtryk, at brugene er yderst tilbageholdende med at sprøjte.

Forbudet mod pesticidbrug gælder ikke udtagne arealer til non-food-produktion, og regeringen har ingen planer om at lave om på dette. I 1994 udgjorde de udtagne braklagte arealer knap 270.000 ha i alt, og kun 17-18 pct. af disse blev brugt til non-food.

Alt i alt er der tale om et yderst begrænset forbrug af pesticider på de braklagte arealer. Hermed ydes efter min opfattelse et væsentligt bidrag til at begrænse forbruget af pesticider, og dermed et bidrag til at forbedre miljøet.

Det tredje forslag, B 74, går ud på, at der ikke må sprøjtes med pesticider på offentligt ejede arealer. Aftalen om bortforpagtning skal opsiges og erstattes af aftaler om drift uden brug af pesticider. Landbrugsjord alene til produktionsformål skal så vidt muligt drives af landmænd efter landbrugslovens regler, dvs. med bl.a. selveje, bopælsforpligtigelse, fremme af velarrunderede landbrugsejendomme m.v.

Den offentlige eje af disse jorde er principielt kun midlertidig. Der kan være jord, der i nær fremtid skal bruges til andre formål, overskydende jord, der skal genafhændes eller frijord opkøbt til sammenlægning med landbrugsejendomme. Disse jordstykker forpagtes normalt ud til landmænd og vil så blive dele af andre landbrugsbedrifter, hvor landmændene både skal kunne bruge jorden som led i sædskifte og i den samlede bedrift.

Drift af statens jord i permanent eje skal selvfølgelig så vidt muligt ske i en stadig stigende miljøvenlig grad. På mange andre typer arealer bruges ikke eller kun helt undtagelsesvis pesticider; det gælder naturarealer, militære skydebaner, øvelsesterræner m.v. Og miljø- og energiministeren har jo netop annonceret et generelt forbud mod brug af kemiske bekæmpelsesmidler på ca. 22.000 ha landbrugsjord, som forvaltes af ministeriet. For forpagtet jord får det dog først virkning ved kontraktfornyelse.

Landbrugsforskningen foregår bl.a. på stats-ejet jord. Uanset den øgede forskning i økologisk produktion er det nødvendigt med jord til forskning, så man kan undersøge brugen af pesticider og konsekvenserne af brugen af pesticider, herunder også forskning i reduceret pesticidforbrug, som vi jo allerede drøftede under det forrige dagsordenspunkt.